

Papageno en de Nederlandse politiek

Door [J.M.C.M. Smarius](#) - 11 september 2021

Geplaatst in [Kabinetsformatie](#) - [Opera](#)

Papageno is een personage in de opera *Die Zauberflöte* van Wolfgang Amadeus Mozart. Hij wordt wel omschreven als een niet al te snuggere vogelvangervanger en een bangerik. Dat roept wat mij betreft associaties op met verschillende politieke partijen in Nederland.

Dat deze in hun pogingen het Nederlandse volk te overtuigen op hen te stemmen niet al te snuggere vogelvangervangers blijken te zijn, volgt uit de resultaten van de meest recente verkiezingen en peilingen. Het is tegelijk gemakkelijk en zielig om te zien dat besluiten van bepaalde linkse politieke partijen om als een gezamenlijkheid op te treden geen enkel effect hebben op de uitslag van recente peilingen.

En dat verschillende Nederlandse politieke partijen bangeriken zijn, blijkt uit hun opstelling tegenover bepaalde andere Nederlandse politieke partijen. Politieke partijen, die een samenwerking met deze andere politieke partijen al bij voorbaat uitsluiten zonder rekening te houden met het woord van de kiezer, blijken angst voor mogelijke schade aan het eigen imago belangrijker te vinden dan de uitslag van verkiezingen.

Partij belangrijker dan het land?

Tijdens haar H.J. Schoo-lezing leek Sigrid Kaag een bom onder de formatie te leggen. Goedemorgen Nederland had op 7 september 2021 daarop het volgende commentaar: 'De vraag is nu wat de 'zware woorden' van Kaag waard zijn. Als je dit soort dingen zegt, hoe geloofwaardig ben je dan voor je eigen achterban als je over twee weken zegt: ik ga toch weer in zee met de VVD?' Kaag zei diezelfde dag in de Tweede Kamer, dat D66 in ieder geval niet zou gaan samenwerken met Forum voor Democratie of

Papageno en de Nederlandse politiek

de PVV. 'De halve partij zou weglopen', verklaarde ze bij Buitenhof.

Het is duidelijk. Voor D66 is de eigen partij belangrijker dan de mening, de stemmen van de kiezers. Kees van der Staaij van de SGP noemde D66 niet voor niets 'kampioen uitsluiting'. Je zou D66 nu net zo goed kampioen ondemocratisch gedrag kunnen noemen. Compleet tegengesteld aan gedrag en opstelling in de glorie dagen van Hans Van Mierlo.

Van Mierlo lanceerde zijn 'ontploffingstheorie'. 'D'66 verdwijnt wanneer we het huidige politieke stelsel mee hebben helpen opblazen.' Dat is een heel andere opstelling dan bang worden dat de halve partij zou weglopen. D66 is verworpen tot een soort machtsbeluste angstaas, waarbij Sigrid Kaag volgens De Volkskrant van 8 september 2021 precies deed wat ze haar collega's verwijt: spelletjes spelen op de politieke apenrots in plaats van werk te maken van de formatie.

Het stuk dat ze met Mark Rutte samen schreven, is wat Kaag betreft de basis van een regeerakkoord. Als ze dat laatste meent, ['zou het na bijna zes maanden vergeefs formeren gepast zijn om er eens werk van te gaan maken en niet te blijven hangen in onderlinge schimpscheuten. Dat is het minste wat informateur Remkes nu mag verwachten.'](#)

Toen de bisschoppen in Nederland rooms-katholieken verboden op de PvdA te stemmen, vormde dat voor de KVP geen enkel beletsel om met de PvdA in een kabinet te gaan zitten. Zo hoort het ook. Want in Nederland is scheiding van kerk en staat een fundamenteel uitgangspunt voor de inrichting van de rechtstaat. Sommigen zijn dat kennelijk vergeten.

De blokkade van Segers

Gert-Jan Segers, de fractieleider van de ChristenUnie, is opgeroepen een absolute blokkade op te werpen tegen verdere verruiming van euthanasie door D66. Zo deze oproep inhoudt dat de ChristenUnie niet in een kabinet met D66 mag gaan zitten wanneer de bedoelde blokkade niet wordt gerealiseerd, is hier sprake van overtreding van het beginsel van scheiding van kerk en staat. In Nederland mag iedereen een eigen al of niet op geloof gebaseerde mening hebben over euthanasie.

Zodra een op geloof gebaseerde mening echter leidt tot het door een politieke partij weigeren deel te nemen aan een kabinet met politieke partijen die deze mening niet delen, is dat in strijd met de scheiding van kerk en staat als fundamenteel uitgangspunt voor onze rechtstaat. De weigerende politieke partij is dan ondemocratisch bezig. Eigen interpretatie van wat een geloof voorschrijft hoort noch voor de toenmalige KVP, noch voor de huidige ChristenUnie de basis te zijn voor een beslissing om al of niet samen te werken met anderen.

Immers, zoals Sportin' Life, een drugdealer die zijn twijfels uit over wat men denkt dat er zoal in de Bijbel staat, zingt in de opera *Porgy and Bess* van Ira & George Gershwin:

WYNIA'S WEEK

Papageno en de Nederlandse politiek

*It ain't necessarily so
It ain't necessarily so
The t'ings dat yo' li'ble
To read in de Bible
It ain't necessarily so.*